

Brancheforeningen Dansk Miljøteknologi

7. september 2010

Hørings svar om udkast til ”Handlingsplan til sikring af drikkevandskvaliteten 2010 – 2012”

Dansk Miljøteknologi har følgende overordnede kommentarer til udkastet til handlingsplan:

- Vi støtter den overordnede vision, som er et godt fundament for det fremadrettede arbejde på drikkevandsområdet
- Vi støtter endvidere de 3 udpegede fokusområder: Sikkerhed, ressourcebevidsthed og teknologi, idet vi dog foreslår, at ”sikkerhed” udvides til ”kvalitet” (se nedenfor)
- Vi er også enige i de 7 udpegede indsatsområder, som er gode og dækkende overskrifter for den kommende indsats
- Vi foreslår, at planen konkretiseres på en lang række områder med angivelse af præcise og operationelle mål for indsatsen, klar beskrivelse af ansvarsplacering og deadlines
- Vi foreslår, at behovet for klimatilpasning og en større forskningsindsats på vandområdet indtænkes i planen
- Vi finder, at planen visse steder fastholder en forældet og meningsløs målsætning om så lav en teknologindsats som muligt i stedet for at fokusere på målsætninger om at beskytte grundvandet og sikre kvaliteten af drikkevand
- Vi er glade for den stærke fokus på innovation, teknologi, regulering og eksport på vandområdet som fremtidigt indsatsområde og bidrager gerne til konkretisering på ikke mindst dette område
- Der er efter vores opfattelse behov for længere sigtelinier end 2010 – 2012, idet de konkrete indsatser, som allerede er nævnt i udkastet, dog ikke bør udsættes.

Bemærkninger til enkelte afsnit i planen:

Ekstra indsats ved områder med særlige drikkevandsinteresser

Det er kommunernes ansvar at vurdere om det er nødvendigt at udpege arealer, hvor der er behov for en mere vidtgående beskyttelse af indvindingsområdet.

De nuværende retningslinier for kommunernes administration på dette område (BNBO fra 2007) er et meget generelt værktøj, som ikke tager hensyn til forskellige stoffers spredningshastighed og toxicitet.

Dansk Miljøteknologi foreslår derfor, at det sikres, at kommuner kan foretage og rent faktisk foretager en fornuftig risikovurdering.

Oprensning af forurenede grunde

Hvis den nuværende aktivitet fortsættes i uændret omfang med de nuværende bevillinger, vil oprensningsperioden strække sig over 26 år.

Hertil kommer, at regionerne allerede har indregnet betydelige besparelser i forhold til de tal, som ligger til grund for skønnet på 26 år, samt at der er fundet en betydelig del forurenede arealer og punktkildeforureninger. Og at den gennemsnitlige omkostning til oprensning er øget i takt med, at man er begyndt på at tage hul på de virkelig store forureninger.

Derfor må man se i øjnene, at oprensningstiden nu snarere er mere end 50 år.

Dansk Miljøteknologi finder ikke dette acceptabelt, og vi foreslår, at den endelige handlingsplan lægger op til en markant øget indsats på området.

Kvalitet i stedet for sikkerhed

Dansk Miljøteknologi foreslår fokusområdet "Sikkerhed" ændret og udvidet til "Kvalitet", så de 3 fokusområder bliver: Kvalitet, ressourcebevidsthed og teknologi.

Sikkerhed forstås som fraværet af sundhedsskadelig mikrobiel forurening, som naturligvis også er en væsentlig del af kvalitet. Men kvalitet rummer flere parametre som eksempelvis drikkevandets smag, alder, temperatur samt fraværet af uønskede stoffer som f.eks. nikkel, arsen, nitrat og pesticider i selv små mængder.

Rensning af vand

Dansk Miljøteknologi foreslår endvidere, at der med den denne handlingsplan tages et opgør med det forældede og meningsløse ønske om kun at benytte simpel vandbehandling og så lav teknologi som mulig.

Brugen af en bestemt teknologi kan ikke være en målsætning i sig selv.

Vi støtter den størst mulige beskyttelse af grundvandet og mener, at forebyggelse af forurening bør være et hovedprincip.

For os at se må målet være så god en råvare som muligt for vandselskaberne (fordi det alt andet lige er det mest økonomiske) og en så god kvalitet af drikkevandet leveret til brugerne som muligt.

Men den historiske sondring mellem simpel og avanceret vandbehandling er meningsløs. I mange tilfælde er såkaldt avanceret vandbehandling ganske enkel, mens den såkaldte simple vandbehandling kan være ganske kompliceret.

Endelig er det vel ikke i overensstemmelse med de politisk ofte udmeldte ønsker om at bruge miljø og miljøteknologier som motor for den grønne vækst, hvis man i vandsektoren opretholder en målsætning om en så lav teknologiindsats som mulig.

Vi foreslår derfor i stedet følgende hovedprincip:

- Beskyttelse (af grundvandet)
- Behandling (som sikrer forbrugerne den bedst mulige kvalitet)
- Helbredelse (fjernelse af forureninger, som truer den fremtidige grundvandsindvinding).

Og i denne sammenhæng bør der i behandlingen af vandet bruges de teknologier, som af forsyningen vurderes at sikre den bedst mulige kvalitet på den økonomisk optimale måde.

Herved kan der også gøres op med den uheldige praksis, at forurenede vand fortyndes i renere vand, så de gældende grænseværdier netop overholdes.

Forbrugerne må formodes at ønske så rent vand som muligt – frem for vand som indeholder forskellige giftstoffer i små mængder, fordi man ønsker at bruge så lidt teknologi som muligt.

Vi foreslår derfor helt konkret, at det ikke blot fortsat skal være lovligt i enkelte undtagelsestilfælde at søge om tilladelse i kommunen til såkaldt avanceret vandbehandling, men at der gøres til en pligt for vandforsyningen at levere så rent vand som muligt under hensyntagen til de økonomiske forhold, herunder at tage stilling til behovet for rensning for forskellige uønskede stoffer.

De centrale myndigheder bør så udarbejde vejledninger om brugen af de enkelte rensningsteknologier - herunder de nye og innovative, efterhånden som de bringes i anvendelse - og vandtilsynet skal sikre, at disse retningslinier bliver overholdt.

Til gengæld foreslår vi, at lovkravet om at søge kommunen om tilladelse til såkaldt avanceret vandbehandling bortfalder. Det virker sært anakronistisk, at legitime selskaber skal søge kommunen om tilladelse til at bruge specifikke teknologier. Det forekommer ikke på fødevarerområdet, og det er svært at forstille sig, at den nødvendige kompetence skulle kunne opbygges i samtlige 98 kommuner. Vi tror, at embedsmænd er bedst til forvaltning, og at produktionsvirksomheder er bedre til teknologivurdering.

Med hensyn til pesticidforureninger (fortidens synder) vil vi foreslå indført at et princip om, at der kun kan foretages rensning, når det uønskede stof allerede er forbudt eller undergivet anvendelsesrestriktioner, som forhindrer fremtidige forureninger. Der bør samtidig fortsat være krav om en handlingsplan for at sikre en bedre råvandskvalitet.

En rensning for pesticider vil have den fordel frem for at etablere en helt ny boring, at forureningen fjernes permanent i stedet for med tiden at kunne sprede sig til nye vandmagasiner. Og denne løsning vil i mange tilfælde være billigere end en ny boring, hvorfor det bør være en lokal beslutning i det enkelte vandselskab.

Muligheden for rensning vil endelig have den fordel, at det kan forhindre den meget anvendte ”fortynding”, hvor vand med overskridelse af grænseværdien for pesticidindhold blandes med vand fra andre boringer, hvorved alle forbrugere får en lille del af de uønskede stoffer.

Dansk Miljøteknologi foreslår i den forbindelse, at det gøres ulovligt at fortynde vand, som overskrider grænseværdier for miljøfremmede eller kræftfremkaldende stoffer, med andet vand.

I forbindelse med sikring mod mikrobiel forurening foreslår Dansk Miljøteknologi, at det overvejes at stille krav om 2 sikkerhedsbarrierer, hvoraf den ene kunne være UV-behandling.

Vi finder det oplagt at benytte UV-behandling i forbindelse med konkrete forureninger, så muligheden for fortsat vandforsyning eventuelt kan opretholdes.

Under alle omstændigheder bør der i den endelige handlingsplan være en konkret tidsplan med det videre arbejde med UV-behandling og sikkerhedsbarrierer.

Mere sikker drikkevandsforsyning – indførsel af DDS

Dansk Miljøteknologi opfordrer til, at miljøministeren i den endelige handlingsplan spiller ud med et konkret forslag til at indføre obligatorisk Dokumenteret DrikkevandsSikkerhed i den danske vandforsyning. Det vil være et hensigtsmæssigt grundlag for den politiske proces, som udkastet til handlingsplan omtaler.

Et forslag til DDS bør efter vores opfattelse indeholde krav om eftersyn, reparation og udskiftning af borer, som sikrer mod forurening ad denne vej – også i forbindelse med unormale vejsituationer.

Ligeledes bør der stilles krav om regelmæssige, grundige eftersyn af rentvandstanke og højdebeholdere, mindst hvert 5 år. Grundige eftersyn indebærer, at tankene tømmes eller inspiceres af dykkere.

Vi foreslår endvidere, at der som nævnt stilles krav til benyttede materialer – såvel i produktions- som i forbrugsleddet.

DDS bør endvidere indeholde regler om uddannelse af personale på vandværker, f.eks. i form af driftslederuddannelse i lighed med spildevandsanlæg.

Vi opfordrer miljøministeren til i den endelige handlingsplan at forpligte sig til at skabe rammer for vandselskabernes beslutning om en eventuel blødgøring af vandet.

Et velfungerende og kvalitetssikrende tilsyn

Efter Dansk Miljøteknologis opfattelse er det illusorisk at tro på et muligheden af at opbygge den fornødne kompetence til at etablere et seriøst tilsyn i 98 kommuner, som er under stærkt pres på de kommunale ressourcer. Det vil heller ikke være ikke muligt i et så decentralt tilsyn at lære af opnåede erfaringer og kvalitetssikre vandforsyningerne på baggrund af de indhøstede erfaringer. Desuden bør tilsynet af habilitetsmæssige årsager adskilles klart fra den daglige drift og ejerskabet af vandselskaber, og det er ikke muligt med et kommunalt tilsyn.

Derfor foreslår vi, at der etableres et centralt tilsyn på linje med tilsynet på andre tekniske områder. Subsidiært foreslår vi, at der etableres et centralt udrykningshold i lighed med det, der findes i Sverige, og som kan bistå de enkelte vandselskaber og kommuner i tilfælde af forureninger og medvirke til at sikre hurtigere løsning. Denne udrykningsstyrke kan endvidere spille en central rolle mht. at opsamle og nyttiggøre erfaringer.

Endeligt bør DDS-systemet indeholde krav om beredskab og evt. dobbeltforsyning.

Vi foreslår, at der fra centralt hold sættes maksimalt skub i udviklingen af metoder til hurtigere prøvetagning og for at fremme systemer til real-tids-håndtering af drikkevandssystemet med henblik på kildesporing og afskæring af forureningen på et så tidligt tidspunkt som muligt.

Mere borgerinddragelse

Dansk Miljøteknologi opfordrer til at sikre løbende opdatering af databaser, eventuelt som en integreret del af tilsynet.

Informationssystemet skal gøres så overskueligt som muligt for den enkelte borger.

Vi opfordrer til, at Miljøministeriet sammen med forsyningssekretariatet udvikler og implementer en benchmarking for vandforsyningerne på kvalitet, miljø og sikkerhed.

Vi støtter ideen om en årlig drikkevandsoversigt.

Udvikling af vandteknologier

Dansk Miljøteknologi konstaterer, at den miljøteknologiske handlingsplan udløber med udgangen af 2011. Vi foreslår derfor, at den endelige handlingsplan forholder sig til, hvordan den skal videreudvikles og udbygges efter 2011.

Vi opfordrer til, at Teknologiudviklingsfonden igangsættes snarest muligt, og at den sikres den nødvendige midler.

Offensiv fremtidig regulering

Dansk Miljøteknologi opfordrer til, at Danmark iværksætter en proaktiv indsats i EU med henblik på at præge det kommende drikkevandsdirektiv, og at man sikrer inddragelse af branchen, såvel vandselskaber som teknologileverandører.

I en kommende gennemgang af reguleringen på vandområdet bør man ikke kun fokusere på uhensigtsmæssigheder i lovgivningen – men også søge at identificere ny og bedre regulering, som kan stimulere teknologiudviklingen. Igen sammen med såvel teknologileverandører som vandselskaber.

Eksport af dansk vandteknologi og know how

Dansk Miljøteknologi foreslår, at der sker en formalisering af indsatsen for at sikre synergi mellem forvaltning, teknologi og viden.

Vi foreslår, at der etableres en tradition for en årlig konference med deltagelse af branchen, vandselskaber og teknologileverandører, politikere og forvaltning samt universiteterne.

Vi foreslår, at der i afsnittet om eksport indarbejdes en boks med initiativer i lighed med de andre indsatsområder.

*Med venlig hilsen
Jørn Jespersen
Direktør
Dansk Miljøteknologi*